

Epistocratie en het identiteitsprobleem

Naam student: Febe de Vos
Studentnummer: 5906342
Faculteit: Geesteswetenschappen
Departement: Departement Filosofie en Religiewetenschap
Afdeling: Filosofie
Inleverdatum: 21-06-2019
Hoofdbegeleider: Hanno Sauer
Tweede beoordelaar: Menno Liefers
Aantal woorden: 7860

Inhoudsopgave

Abstract	blz. 3.
Inleiding	blz. 4-6
Sectie 1 – Emancipatie van minderheidsgroepen	blz. 6-9
Sectie 2 - ‘The Unfairness Version’ van ‘the Demographic Objection’ heroverwogen	blz. 9-12
Sectie 3 - Een volledig geïnformeerd kiezersvolk	blz. 12-17
Sectie 4 - Nationale en historische identiteit	blz.17-20
Sectie 5 – Tegen het identiteitsprobleem	blz. 20-24
Sectie 6 – Conclusie	blz. 24-25
Bibliografie	blz. 26

Abstract

De politieke filosofie houdt zich al een tijd bezig met het al dan niet rechtvaardigen van verschillende samenlevingsvormen. Jason Brennan pleit voor een gematigde vorm van epistocratie met beperkt kiesrecht, als alternatief voor de democratie met universeel kiesrecht. Stemrecht wordt in Brennans epistocratie alleen toegekend aan burgers die over voldoende politieke competentie beschikken. In dit essay zal ik één argument tegen de epistocratie van Brennan toevoegen aan het debat rondom de epistocratie. Ik zal proberen aan te tonen dat de epistocratie van Brennan problematisch is, omdat het ontnemen van stemrecht van burgers ondermijnend is voor de individuele identiteit van deze burgers. Om dit aan te tonen zal ik binnen zes secties de belangrijkste argumenten voor en één argument tegen mijn stelling analyseren. Identiteit maakt nog te weinig onderdeel uit van de discussie rondom epistocratie en alternatieve samenlevingsvormen en daar moet verandering in komen.

Inleiding

Binnen de politieke filosofie is er een discussie gaande over het al dan niet kunnen rechtvaardigen van de democratie en haar bijbehorende besluitvorming.¹ Deliberatieve democraten hechten belang aan gelijke stemrechten.² Een van de bezwaren tegen de democratie is juist bijvoorbeeld dat universeel kiesrecht onrechtvaardig is, omdat het incompetenten mensen politieke macht over anderen kan geven.³ Politiek incompetenten burgers⁴ kunnen bijvoorbeeld stemmen vanuit immorele overtuigingen, vanuit onwetendheid en vanuit irrationaliteit.⁵ Een alternatief voor de democratie, is de epistocratie.⁶ Jason Brennan pleit voor een gematigde vorm van de epistocratie, waarin beperkt kiesrecht centraal staat.⁷ Waar in een democratie sprake is van universeel kiesrecht, mogen in de door Brennan beoogde epistocratie alleen inwoners stemmen die over voldoende politieke competentie beschikken.⁸ Let op, het stemrecht wordt hierdoor dus ontnomen van de niet competente burgers. In de rest van dit essay zal dan ook worden gesproken over het ontnemen van stemrecht binnen de epistocratie van Brennan. We zouden volgens Brennan moeten kiezen voor een semidemocratische epistocratie met beperkt kiesrecht.⁹ Maar ook de epistocratie wordt bekritiseerd, omdat deze onrechtvaardig zou zijn.¹⁰ Jason Brennan geeft zelfs toe dat beperkt kiesrecht binnen de epistocratie onrechtvaardig kan zijn, maar veronderstelt wel dat universeel kiesrecht in een democratie nog minder rechtvaardig is.¹¹

Binnen de politieke filosofie worden veel verschillende samenlevingsvormen en de bijbehorende variaties daarvan met elkaar vergeleken. Ik wil inzoomen op één samenlevingsvorm, namelijk de epistocratie. En in het bijzonder de epistocratie van Brennan.

¹ Thomas Mulligan, "Plural Voting for the Twenty-First Century," *The Philosophical Quarterly* 68, nr. 271 (1 april 2018): 286–306, <https://doi.org/10.1093/pq/pqx046>, 286.

² Jason Brennan, "POLITICAL LIBERTY: WHO NEEDS IT?," *Social Philosophy and Policy* 29, nr. 1 (januari 2012): 1–27, <https://doi.org/10.1017/S0265052511000045>, 1.

³ Jason Brennan, "THE RIGHT TO A COMPETENT ELECTORATE: The Right to a Competent Electorate," *The Philosophical Quarterly* 61, nr. 245 (oktober 2011): 700–724, <https://doi.org/10.1111/j.1467-9213.2011.699.x>, 702.

⁴ Voor verdere informatie en discussie over 'the competence objection', zie: Lachlan Montgomery Umbers, "Democratic Legitimacy and the Competence Objection," *Res Publica* 25, nr. 2 (mei 2019): 283–93, <https://doi.org/10.1007/s11158-018-9395-4>, 283.

⁵ Jason Brennan, "Polluting The Polls: When Citizens Should Not Vote," *Australasian Journal of Philosophy* 87, nr. 4 (december 2009): 535–49, <https://doi.org/10.1080/00048400802587309>, 538.

⁶ Brennan, *The Right to a Competent Electorate*, 700.

⁷ *Ibid.*, 700.

⁸ *Ibid.*, 700.

⁹ *Ibid.*, 724.

¹⁰ Jason Brennan, "Does the Demographic Objection to Epistocracy Succeed?," *Res Publica* 24, nr. 1 (februari 2018): 53–71, <https://doi.org/10.1007/s11158-017-9385-y>, 53.

¹¹ Brennan, *The Right to a Competent Electorate*, 702.

Door een argument *tegen* de epistocratie toe te voegen, hoop ik dat ik bij kan dragen aan het onderzoek naar de eventuele rechtvaardiging van de epistocratie. Dit argument tegen de epistocratie zal betrekking hebben op identiteit. Er is veel discussie nodig om te bekijken of het in de realiteit mogelijk is om tot een volledig te rechtvaardigen samenlevingsvorm te komen. Dit is één van de grote onderwerpen binnen de politieke filosofie.

De centrale vraag die in dit essay zal worden behandeld is: In hoeverre ondermijnt de epistocratie de individuele identiteit van inwoners door hun stemrecht af te nemen? Mijn stellingname naar aanleiding van deze vraag is: de epistocratie van Brennan is problematisch voor de individuele identiteit van inwoners, omdat het ontnemen van stemrecht de individuele identiteit van deze inwoners ondermijnt. Stemrecht is namelijk een essentieel onderdeel van de individuele identiteit van mensen. Daarmee wil ik niet zeggen dat stemrecht het enige onderdeel van de individuele identiteit van een persoon is. Ook zonder stemrecht hebben individuen een eigen identiteit, maar stemrecht is een manier om een deel van je individuele identiteit te kunnen uiten. Individuele identiteit kan uit meerdere onderdelen bestaan.¹² Als één van die onderdelen wegvalt, in dit geval een stukje uitingsmogelijkheid van politieke identiteit door middel van stemrecht, dan ontbreekt er een stukje van de gehele individuele identiteit van een persoon. Het afnemen van stemrecht kan op deze manier de individuele identiteit ondermijnen. Het doel van dit essay is niet om aan te tonen dat de epistocratie, alles bij elkaar genomen, fout is. Ik sympathiseer namelijk zelfs op veel vlakken met de uitgangspunten van de epistocratie. Eerder probeer ik te laten zien dat de epistocratie, zoals Brennan deze voor ogen heeft, problematisch kan zijn op één specifiek punt. Ik geloof dat identiteit te weinig onderdeel uitmaakt van de discussie rondom de epistocratie.

Om mijn claim te onderbouwen, zal ik binnen de beperkte ruimte van zes secties de belangrijkste punten bespreken waarin de epistocratie van Brennan op het gebied van identiteit tekortschiet. De argumenten zullen als volgt worden besproken. In sectie 1 wordt beargumenteerd dat het ontnemen van stemrecht op basis van competentie problematisch is voor de emancipatie van minderheidsgroepen.¹³ Dit is ondermijnend voor de individuele identiteit van personen in deze minderheidsgroepen. In sectie 2 wordt geclaimd dat Brennan zijn weerlegging van ‘the Unfairness Version’ van ‘the Demographic Objection’ (DO) mogelijk moet heroverwegen.¹⁴ Vermoedelijk zijn er namelijk andere interpretaties van ‘the Unfairness

¹² Stephanie Y. Chen en Oleg Urminsky, “The Role of Causal Beliefs in Political Identity and Voting,” *Cognition* 188 (juli 2019): 27–38, <https://doi.org/10.1016/j.cognition.2019.01.003>, 36.

¹³ Brennan, *The Right to a Competent Electorate*, 720.

¹⁴ Brennan, *Does the Demographic Objection to Epistocracy Succeed?*, 63.

Version'¹⁵ mogelijk. Interpretaties die niet direct aan het aanhangen van de democratie, maar juist aan identiteit gebonden zijn. Deze sectie zal bijdragen aan de subclaim dat identiteit te weinig onderdeel uitmaakt van de discussie rondom de epistocratie. In sectie 3 ligt de focus op een idee van Brennan, genaamd 'government-by-simulated-oracle' (GBSO).¹⁶ Brennan heeft het hier over een overheid die datasets verzamelt en daarmee kan inschatten wat wij allemaal zouden willen stemmen als wij goed geïnformeerd zouden zijn als kiezers.¹⁷ Bij deze inschatting worden demografische factoren meegenomen.¹⁸ Uit deze sectie zal blijken dat het laten meespelen van demografische factoren in de inschatting, problematisch kan zijn voor de individuele identiteit van inwoners onder deze overheid. De invulling van GBSO¹⁹ ontnemt je namelijk het recht op uiting van je gekozen identiteit en ontkenning van je demografische identiteit. In sectie 4 wordt er voortgeborduurd op een argument ontleend aan het werk van Thomas Mulligan.²⁰ Mulligan vindt het idee van Brennan om stemrecht van burgers te ontnemen, waar men vroeger zo hard voor heeft gevochten, onaannemelijk.²¹ In aanvulling daarop claim ik dat stemrecht een onderdeel van de nationale en historische identiteit is geworden en daarmee ook van de individuele identiteit van burgers. Als het stemrecht van sommige inwoners wordt afgenomen, wordt daarmee ook de nationale en historische identiteit van een land en de inwoners ervan geschaad. In sectie 5 wordt een mogelijk tegenargument van Brennan aangehaald en vervolgens weerlegd. Er wordt ingegaan op de symbolische betekenis van stemrecht²² en de analogie met medische vergunningen²³. In sectie 6 zal ik afronden met een bevestiging van de claim dat een epistocratie de individuele identiteit van inwoners ondermijnt door het ontnemen van stemrecht. Ook worden hier de bredere implicaties voor het vakgebied besproken.

1. Emancipatie van minderheidsgroepen

Het invoeren van beperkt kiesrecht kan op verschillende manieren worden vormgegeven, waarvan één het invoeren van een 'stemexamen' is:

¹⁵ Ibid., 57.

¹⁶ Jason Brennan, *Against Democracy* (Princeton en Oxford: Princeton University Press, ⁵2017, ¹2016), 220.

¹⁷ Brennan, *Does the Demographic Objection to Epistocracy Succeed?*, 56.

¹⁸ Ibid., 56.

¹⁹ Brennan, *Against Democracy*, 220.

²⁰ Mulligan, *Plural Voting for the Twenty-First Century*, 301-302.

²¹ Ibid., 301-302.

²² Brennan, *Against Democracy*, 130.

²³ Ibid., 130.

The purpose of the exam would be to exclude badly incompetent citizens from voting, by screening out citizens who are badly misinformed or ignorant about the election, or who lack the social scientific expertise to evaluate a candidate's proposed policies.²⁴

Op deze manier worden de politiek incompetente burgers weggefilterd door het stemexamen. Brennan ziet in dat dit de nodige bezwaren kan oproepen: "For instance, it might be that members of certain disadvantaged and historically oppressed minority ethnic groups would disproportionately be disqualified by any such exam."²⁵ Maar, stelt hij, dat betekent niet dat de stemexamens zelf onrechtvaardig zijn.²⁶ "Instead, the injustice is that members of some groups are disadvantaged by past oppression", zo vermeldt Brennan.²⁷ Hij legt uit dat de ongelijkheden die gepaard gaan met het de uitkomsten van zo'n stemexamen, onderdeel zijn van een onderliggende onrechtvaardigheid.²⁸

Op dit punt wil ik ingrijpen. Waarschijnlijk zijn de genoemde ongelijkheden die gepaard gaan met de uitkomsten inderdaad onderdeel van een onderliggende onrechtvaardigheid. Maar toch kan het stemexamen zelf mogelijk ook als onrechtvaardig worden beschouwd. Het afnemen van stemrecht op basis van een lagere competentie (gemeten door het stemexamen), die door een onderliggende onrechtvaardigheid vanuit vroeger veroorzaakt is, is namelijk onrechtvaardig. Op deze manier zullen individuen in deze minderheidsgroep nooit volledig een eigen identiteit kunnen ontwikkelen, omdat ze mogelijk voor langere tijd onderdeel zullen uitmaken van een minderheidsgroep.²⁹ Ook zullen de individuen mogelijk als lid van een minderheidsgroep worden behandeld: "It might be especially problematic from the point-of-view of justification after all, if you're from a group (e.g. African-Americans) that has lower human capital owing to historical injustice (slavery) and contemporary discrimination (racism), your *ex. ante* opinions count less."³⁰ En als deze meningen minder meetellen, dan kan dit de individuele identiteit van deze personen ondermijnen, omdat de individuen in deze minderheidsgroep minder de kans krijgen om hun politieke identiteit gerepresenteerd te zien.

²⁴ Brennan, *The Right to a Competent Electorate*, 714.

²⁵ *Ibid.*, 720.

²⁶ *Ibid.*, 720.

²⁷ *Ibid.*, 720.

²⁸ *Ibid.*, 720.

²⁹ Brennan, *Does the Demographic Objection to Epistocracy Succeed?*, 62.

³⁰ Mulligan, *Plural Voting for the Twenty-First Century*, 303.

Brennan heeft gelijk over het bestaan van onderliggende onrechtvaardigheid. Maar door het invoeren van een stemexamen zullen deze onderliggende onrechtvaardigheden mogelijk in stand worden gehouden:

Consider In a democracy, certain ideological minorities have no hope of winning, and are likely to have their preferences ignored. (Christiano (2008, p. 92) refers to this as the ‘problem of persistent minorities’.) Further, certain *ethnic* or other demographic minorities have little power on their own; they can get their way or have their interests served only if they build a large coalition, or if the majority is sympathetic to them.³¹

De onderliggende onrechtvaardigheden kunnen dus mogelijk in stand worden gehouden door een stemexamen, waardoor het de ongelijkheid tussen verschillende groepen in de samenleving voortzet. Het is niet voor niets dat we nog steeds voorbeelden van deze ongelijkheid in de praktijk tegenkomen:

Also, as we discussed above, in democracies, the actual voting electorate tends to be demographically dissimilar to the potential voting electorate. The old are more likely to vote than the young. Men are more likely to vote than women. In many countries, ethnic minorities are less likely to vote than ethnic majorities. Compulsory voting regimes to some degree reduce this disparity, but even in compulsory voting regimes, minorities and other disadvantaged people tend to be disproportionately less likely to vote than majorities and more advantaged people (Brenan (sic) and Hill 2014, p. 38).³²

Het probleem van onderliggende onrechtvaardigheden dient opgelost te worden. Het invoeren van het stemexamen draagt hieraan niets bij, het zorgt juist voor een instandhouding van het probleem. Het is dus niet rechtvaardig om een epistocratie te aanvaarden met het ontnemen van stemrecht door middel van een stemexamen. Hiermee zet je een stap terug in de tijd qua gelijkheidsstreven. Gelijkheid is namelijk een belangrijk onderdeel van de huidige democratie:

At the end of that article, I suggested that the justification of democracy rests instead on the fact that democracy is a particularly important constituent of a society in which people are related to one another as social equals, as opposed to social inferiors or superiors.³³

³¹ Brennan, *Does the Demographic Objection to Epistocracy Succeed?*, 62.

³² *Ibid.*, 62.

³³ Niko Kolodny, “Rule Over None II: Social Equality and the Justification of Democracy,” *Philosophy & Public Affairs* 42, nr. 4 (2014): 287–336, <https://doi.org/10.1111/papa.12037>, 287.

Gelijkheid tussen verschillende groepen in de samenleving is noodzakelijk om je individuele identiteit volledig te kunnen uiten en ontwikkelen. Er kan beter niet gekozen worden voor het ontnemen van stemrecht door middel van een stemexamen, omdat dit de individuele identiteit van burgers ondermijnt.

2. ‘The Unfairness Version’ van ‘the Demographic Objection’ heroverwogen

De epistocratie van Brennan kan om verschillende redenen bekritiseerd worden.³⁴ Brennan is zich bewust van deze bezwaren en bespreekt deze dan ook in zijn werk.³⁵ Aan één van de bezwaren, namelijk ‘the Demographic Objection’ (DO), besteedt hij zelfs een heel paper.³⁶ In de weerlegging van dit bezwaar tegen de epistocratie,³⁷ heeft Brennan het identiteitsprobleem mogelijk niet genoeg in overweging genomen. Deze sectie zal dan ook bijdragen aan de subclaim uit de inleiding waarin werd gesteld dat identiteit te weinig onderdeel uitmaakt van de discussie rondom epistocratie. Dit kan de individuele identiteit schaden, omdat de belangen rondom identiteit hiermee onterecht verwaarloosd worden. Brennan verstaat het volgende onder DO:

In most, if not all, forms of epistocracy, we can expect (at least in the near future) that the more advantaged demographic groups would have higher rates of representation than less advantaged groups. The Demographic Objection to Epistocracy holds that this means epistocracy is unjust.³⁸

Zo kan DO ook een punt van kritiek zijn op de epistocratie van Brennan, met het daarbij behorende ontnemen van stemrecht³⁹.

In zijn weerlegging van DO bespreekt Brennan twee versies van dit bezwaar: ‘the Unfairness Version’ en ‘the Bad Results Version’.⁴⁰ Hij stelt: “As we have seen, the Unfairness Version of the Objection fails badly, while we have grounds for being deeply skeptical of the Bad Results version.”⁴¹ De focus zal in deze sectie liggen op de weerlegging van ‘the Unfairness

³⁴ Brennan, *The Right to a Competent Electorate*, 710-717.

³⁵ *Ibid.*, 710-717.

³⁶ Brennan, *Does the Demographic Objection to Epistocracy Succeed?*, 53-71.

³⁷ *Ibid.*, 53-71.

³⁸ *Ibid.*, 53.

³⁹ Brennan, *The Right to a Competent Electorate*, 724.

⁴⁰ Brennan, *Does the Demographic Objection to Epistocracy Succeed?*, 57.

⁴¹ *Ibid.*, 69.

Version' door Brennan, omdat hij mogelijk een stapje te ver gaat door te zeggen dat het argument faalt.

Brennan verstaat het volgende onder 'the Unfairness Version': "*The Unfairness Version* The fact that epistocracy would lead to systematic overrepresentation of some groups and underrepresentation of others in the epistocratic electorate is unjust in itself, regardless of the policy consequences or outcomes it generates."⁴² De nadruk wordt hier dus gelegd op de onrechtvaardigheid van het epistocratisch systeem zelf en niet op de beleidsconsequenties ervan. Brennan weerlegt dit bezwaar door de bal terug te kaatsen richting de democratie: "If restricted suffrage and plural voting are inherently unfair on the grounds that the voting electorate does not perfectly match the demographics of the population as a whole, then so are all democracies, if less so."⁴³ Later vervolgt hij: "Democracy disadvantages ideological and small demographic minorities despite giving each voter the same weight. In the end, the Fairness Version (sic) of the Demographic Objection does not justify democracy, but instead justifies sortition or random decision-making methods."⁴⁴ Maar door dit te veronderstellen, lijkt het net alsof Brennan ervan uitgaat dat je 'the Unfairness Version' van DO alleen tegen de epistocratie kan aanvoeren als je een democraat bent. Mogelijk denkt Brennan dat 'the Unfairness Version' een middel is van de democraten om de democratie ten opzichte van de epistocratie te rechtvaardigen. Als ik Brennans aanname correct geïnterpreteerd heb, dan volgt daaruit de claim dat Brennan niet zomaar mag aannemen dat 'the Unfairness Version' onlosmakelijk verbonden is aan de democratie. Het valt dus te betwijfelen of Brennan zomaar kan claimen dat 'the Unfairness Version' faalt, omdat zijn weerlegging van deze versie mogelijk berust op de onderliggende aanname dat DO en 'the Unfairness Version' ervan gegrond zijn in het verdedigen van de democratie. Nu kan het inderdaad zo zijn dat DO en 'the Unfairness Version' oorspronkelijk afkomstig zijn van een democraat. Maar wat nou als een niet-democraat een vergelijkbaar bezwaar of misschien wel exact hetzelfde bezwaar aanhangt zonder ondertussen de democratie te willen rechtvaardigen? Deze mogelijkheid en de mogelijke weerlegging ervan door Brennan, worden niet besproken in Brennans weerlegging van 'the Unfairness Version'.⁴⁵ Brennan zou op dit punt meer rekening kunnen houden met mogelijke andere interpretaties van 'the Unfairness Version'. Eén van die mogelijke andere interpretaties heeft betrekking op het identiteitsprobleem. Zoals in sectie 1 is besproken kan het ontnemen

⁴² Ibid., 57.

⁴³ Ibid., 62.

⁴⁴ Ibid., 63.

⁴⁵ Ibid., 60-63.

van stemrecht de individuele identiteit van burgers ondermijnen. Ondervertegenwoordiging van bepaalde groepen in het epistocratische kiezersvolk, zoals besproken in ‘the Unfairness Version’⁴⁶, kan ertoe leiden dat de individuen binnen een minderheidsgroep niet de ruimte hebben voor het volledig kunnen ontwikkelen en uiten van hun individuele identiteit. Brennan zal zijn weerleggingsargument van DO mogelijk moeten heroverwegen. Het lijkt er namelijk niet op dat hij het identiteitsprobleem genoeg in overweging heeft genomen in zijn weerlegging van DO tegen zijn epistocratie.

Daarbij stelt Brennan het volgende in de conclusie van zijn weerlegging van ‘the Unfairness Version’ van DO:

But once one says that—once a person says we should reject *perfectly fair* lottery-based systems in favor of *less fair* aggregative democracy, on the grounds that aggregative democracy produces better results—one has to explain why one should not also prefer restricted suffrage or plural voting to democracy.⁴⁷

Bij ‘plural voting’ worden de stemmen van inwoners gewogen aan de hand van hun competentie.⁴⁸ Met het citaat zegt Brennan dat de resultaten van een systeem van beperkt kiesrecht of ‘plural voting’ waarschijnlijk beter zijn dan de resultaten van ‘aggregative democracy’. Maar ook hier lijkt niet genoeg rekening te zijn gehouden met het identiteitsprobleem. Door het bestaan van het identiteitsprobleem is het helemaal niet meer zo zeker dat een systeem van beperkt kiesrecht of ‘plural voting’ tot betere resultaten leidt dan die van een ‘aggregative democracy’. De resultaten van de epistocratie lijken juist minder goed te zijn dan die van een democratie als het gaat om identiteit.

De uitkomsten van een epistocratie waarin beperkt kiesrecht of ‘plural voting’ centraal staat, kunnen problematisch zijn voor de gelijkheid tussen de burgers onderling. Niko Kolodny benadrukt het belang van gelijkheid binnen de democratie:

As a more or less stipulated starting point, I say that a political decision is democratically made when it is made by a process that gives everyone subject to it equal or both equal and positive, formal or both formal and informal opportunity for informed influence either over it or over decisions that delegate the making of it.⁴⁹

⁴⁶ Ibid., 57.

⁴⁷ Ibid., 63.

⁴⁸ Mulligan, *Plural Voting for the Twenty-First Century*, 300.

⁴⁹ Niko Kolodny, “Rule Over None I: What Justifies Democracy?,” *Philosophy & Public Affairs* 42, nr. 3 (2014): 195–229, <https://doi.org/10.1111/papa.12035>, 197.

Als je dan een democratie met bijvoorbeeld dit gelijkheidsuitgangspunt zou vervangen door een epistocratie met ‘plural voting’, dan vervliegt dit gelijkheidsuitgangspunt. De ongelijke weging van stemmen bij ‘plural voting’ gaat tegen het gelijkheidsbeginsel van democratie in. Met het verliezen van gelijkheid vanwege de gewogen stemmen bij ‘plural voting’ loop je het risico dat burgers hun recht op uiting en ontwikkeling van hun individuele identiteit verliezen. Dit kan ontstaan door onder andere de in sectie 1 besproken redenen. Ook bij ‘plural voting’ kan het mogelijk zo zijn dat leden van bepaalde minderheidsgroepen politiek gezien minder aan bod komen dan burgers die buiten deze minderheidsgroepen vallen. Deze individuele leden krijgen zo niet, of minder de mogelijkheid om hun politieke identiteit, als onderdeel van hun algehele identiteit, te kunnen uiten. Dit ondermijnt de individuele identiteit van de inwoners van een epistocratie in deze vorm.

En er kan niet met zekerheid gezegd worden of de epistocratie of juist de democratie leidt tot betere resultaten, wanneer het identiteitsprobleem niet genoeg is overwogen in de vergelijking tussen de epistocratie en de democratie. Ook hier krijgt het identiteitsprobleem dus niet de aandacht die het verdient in de discussie rondom de epistocratie met het ontnemen van stemrecht, wat als gevolg kan hebben dat de identiteit van individuele burgers niet genoeg in acht wordt genomen en daardoor zelfs mogelijk kan worden ondermijnd.

We hebben gezien dat Brennan in zijn weerlegging van ‘the Unfairness Version’ van DO, het identiteitsprobleem niet voldoende in overweging heeft genomen in het trekken van zijn conclusies. En als hij in de weerlegging van een van de bezwaren tegen de epistocratie niet genoeg rekening heeft gehouden met identiteit, is dit reden genoeg om de betrekking van het identiteitsprobleem in Brennans algehele pleiten voor de epistocratie te betwijfelen. Identiteit lijkt tot nu toe te weinig onderdeel uit te maken van de discussie rondom de epistocratie en dit kan de individuele identiteit van eventuele inwoners van een epistocratie ondermijnen.

3. Een volledig geïnformeerd kiezersvolk

Brennan geeft in zijn boek ‘Against Democracy’ voorbeelden van verschillende vormen van epistocratie.⁵⁰ Eén van die vormen van epistocratie, heet ‘government-by-simulated-oracle’ (GBSO).⁵¹ In deze sectie zal ik proberen aan te tonen dat de uitgangspunten van GBSO⁵²

⁵⁰ Brennan, *Against Democracy*, 204.

⁵¹ *Ibid.*, 220.

⁵² *Ibid.*, 220.

problematisch kunnen zijn voor de individuele identiteit van burgers die met dit epistocratische systeem te maken krijgen.

Eén van de belangrijkste problemen van de democratie, is volgens Brennan het probleem van onwetendheid onder het kiezersvolk in een democratie.⁵³ Een oplossing voor dit probleem zou het vervangen van de democratie door een epistocratie met het systeem van GBSO⁵⁴ kunnen zijn. Brennan legt dit systeem als volgt uit:

We can ask citizens to provide their anonymously coded demographic information and then take a test of basic objective political knowledge. They then rank the candidates from most to least favored. Using these data, we can determine how the public would rank the candidates if the public were fully informed. Whatever candidates ranks the highest, wins.⁵⁵

Op deze manier worden de stemmen van de best geïnformeerde kiezers uit een demografische groep meegeteld in de totale uitslag en die van de minder geïnformeerde kiezers niet: “*Consider* In government-by-simulated-oracle, everyone votes, and the government calculates what the voting public would want if it were fully informed, while *measuring* and *correcting* for the influence of demographic factors.”⁵⁶ Zo wordt in feite het stemrecht ontnomen van de minder geïnformeerde kiezers. In deze sectie zal er worden gefocust op het meenemen van de demografische informatie als één van de drie datasets in het bepalen van de stemkeuze van het kiezersvolk als het volledig geïnformeerd zou zijn.⁵⁷ Er zal worden gesuggereerd dat dit het punt is waarop GBSO als problematisch voor de individuele identiteit kan worden beschouwd.

Een van de uitgangspunten van GBSO is dat demografische informatie wordt meegenomen in het bepalen van wat een volledig geïnformeerd kiezersvolk zou willen.⁵⁸ Hiermee bepaalt GBSO voor jou dat je demografische achtergrond zou moeten meewegen in je stem. Dit kan als heel onrechtvaardig worden ervaren door het kiezersvolk, omdat de individuen er niet vrij in zijn om zelf te beslissen of ze die demografische achtergrond willen laten meewegen in hun stem of niet. Het is al voor je bepaald dat dit wordt meegenomen door het systeem van GBSO. Lang niet alle andere redenen of meespelende factoren voor een stemkeuze zijn direct meegewogen in het systeem van GBSO. Zoals bijvoorbeeld het stemmen voor een bepaalde kandidaat voor het algemeen belang in plaats van voor het eigen belang. Als andere

⁵³ Brennan, *The Right to a Competent Electorate*, 708.

⁵⁴ Brennan, *Against Democracy*, 220.

⁵⁵ *Ibid.*, 222.

⁵⁶ Brennan, *Does the Demographic Objection to Epistocracy Succeed?*, 58.

⁵⁷ Brennan, *Against Democracy*, 222.

⁵⁸ *Ibid.*, 222.

redenen voor een stemkeuze niet direct worden meegewogen in het systeem van GBSO, waarom wordt de demografische achtergrond dan wel zo nadrukkelijk meegewogen?

GBSO ontnemt individuen van het kiezersvolk het recht op uiting van hun gekozen individuele identiteit en het recht op ontkenning van hun demografische identiteit. Wat nou als ik als individu een bepaalde demografische achtergrond heb die ik helemaal niet wil laten meespelen in mijn keuze tijdens de stemmingen? GBSO vult voor ons in dat het belangrijk is om demografische gegevens mee te tellen in het bepalen van een stem.⁵⁹ Maar in de praktijk zou je de vrijheid moeten hebben om zelf te kunnen bepalen of je dit laat meespelen of niet. Als je ervoor kiest om je demografische achtergrond niet te laten meespelen in je stem, dan is deze keuze onderdeel van je identiteit. Identiteit bestaat uit veel meer aspecten dan alleen een demografische achtergrond. Wanneer je als individu de keuze om je demografische achtergrond niet te laten meespelen in je stem niet kan maken, dan ontnemt dat de mogelijkheid van uiting van je gekozen identiteit als individu. Natuurlijk kan je je afvragen of mensen hun individuele identiteit niet op een andere manier kunnen uiten, dan alleen door hun gekozen politieke individuele identiteit. Het antwoord is: Ja, dat kunnen ze. Maar politieke identiteit is een onderdeel van de gehele identiteit van een individu. Het wegnemen van een uitingsmogelijkheid van één van de onderdelen of soorten van een individuele identiteit, bijvoorbeeld politieke identiteit, heeft als gevolg dat mensen in ieder geval niet hun volledige identiteit kunnen uiten. Het niet kunnen uiten van een door een individu gekozen en volledige identiteit, is problematisch voor de identiteit van dit individu.

Ook het recht om je demografische achtergrond te ontkennen als individu, wordt door GBSO ontnomen. In 'Democracy for Realists' van Christopher H. Achen en Larry M. Bartels wordt het volgende gesteld:

Voters' political choices are grounded in all sorts of considerations, ranging from economic conditions to foreign policy mishaps to the personalities of competing candidates. However, the group theory of politics outlined in chapter 8 provides a framework for understanding and analyzing what we take to be the most important factor in voters' judgments, their social and psychological attachments to groups (Campbell et al. 1960, chap. 12).⁶⁰

⁵⁹ Brennan, *Does the Demographic Objection to Epistocracy Succeed?*, 58.

⁶⁰ Christopher H. Achen en Larry M. Bartels, *Democracy for Realists: Why Elections Do Not Produce Responsive Government* (Princeton en Woodstock: Princeton University Press, 2016), 232.

Volgens Achen en Bartels speelt dus de verbinding tussen individuele stemmers en groepen een belangrijke rol in het maken van politieke keuzes door deze individuen.⁶¹ Morris P. Fiorina reageert in zijn werk op Achen en Bartels:

Christopher Achen and Larry Bartels argue, in *Democracy for Realists*, that voters tend to be not only politically ignorant but irrationally attached to group identities. That they use group identities is not in dispute, but the irrationality of doing so is questionable. The instability and malleability of group identities suggests that they are more than primal, illogical attachments. While Achen and Bartels assume that they must be affective, they may in fact be rational. They may, for example, serve as heuristics for individual interests.⁶²

Stemmers zijn dus misschien wél rationeel gebonden aan groepsidentiteiten in tegenstelling tot wat Achen en Bartels stellen. Mensen kunnen mogelijk bewust zijn over het meespelen van hun demografische groepsidentiteit in hun stem. Misschien hoeft deze demografische achtergrond van stemmers dus helemaal niet zo nadrukkelijk te worden meegenomen in GBSO.

Of het in de realiteit ook zo werkt, is maar de vraag. Maar daar draait dit argument ook niet om. Dat er alleen al de mogelijkheid is dat stemmers wél rationeel gebonden zijn aan groepsidentiteiten, is al voldoende om te kunnen zeggen dat er ook een mogelijkheid is voor stemmers om zich rationeel los te koppelen van hun demografische groepsidentiteit. Dus net zo goed als dat stemmers zich bewust kunnen zijn over het laten meespelen van hun demografische achtergrond in hun stem, kunnen ze er ook bewust voor kiezen om hun demografische achtergrond niet te laten meespelen in hun stem. Zo noemt Morris een voorbeeld over verkiezingskandidaten: “For example, the candidate may be part of the I percent but she may have had working-class parents; he may work in a white-shoe law firm but his grandparents were immigrants, and so on.”⁶³ GBSO ontnemt individuen het recht op ontkenning van hun demografische groepsidentiteit. Individuen kunnen door het systeem niet meer hun demografische groepsidentiteit ontkennen door het bijvoorbeeld niet te laten meespelen in hun individuele stemkeuze, omdat demografische groepsidentiteit een van de datasets is van het systeem. Hiermee wil ik dus niet stellen dat GBSO zélf groepsidentiteit ontkennt, maar dat GBSO de mogelijkheid en het recht van individuen ontnemt om hun groepsidentiteit te ontkennen. Met het ontnemen van het recht van individuen om hun demografische groepsachtergrond te ontkennen, ontnemt GBSO individuen ook het recht op het ontkennen

⁶¹ Ibid., 232.

⁶² Morris P. Fiorina, “Identities for Realists,” *Critical Review* 30, nr. 1–2 (3 april 2018): 49–56, <https://doi.org/10.1080/08913811.2018.1448513>, 49.

⁶³ Ibid., 55.

van een stukje van hun individuele identiteit. Individuen kunnen binnen dit systeem er namelijk niet voor kiezen om hun groepsidentiteit te verbannen uit hun individuele identiteit.

Eén van de argumenten op basis waarvan het ontnemen van stemrecht in een epistocratie bekritiseerd kan worden, is het ‘best judge’-principe⁶⁴: “[...] according to which each person is the best judge of his or her own interests.”⁶⁵ GBSO lijkt een vorm van een epistocratie te zijn die tegen dit principe ingaat, door voor mensen te bepalen dat het belangrijk is om demografische factoren mee te nemen in het bepalen van wat een geïnformeerd kiezersvolk zou willen.⁶⁶ Het is een epistocratish systeem dat kan laten zien dat het niet per se de persoon zelf is die het beste kan oordelen over zijn of haar eigen belang. Het kan namelijk ook een systeem zoals GBSO zijn. In het systeem van GBSO is namelijk de aanname inbegrepen dat onze eigen meningen ondergeschikt zijn aan die van het orakel.⁶⁷ GBSO lijkt te claimen te kunnen bepalen wat personen het beste kunnen stemmen om hun eigen belangen te ondersteunen. Ik denk dat dit systeem niet werkt en niet gerechtvaardigd kan worden. Allereerst wil ik hierbij verwijzen naar het werk van Julian Reis: “[...] this paper argues in favour of two theses: (1) There is No Such Thing as Superior Political Judgement; (2) There Is No Such Thing as Uncontroversial Social Scientific Knowledge.”⁶⁸ We kunnen dus vraagtekens zetten bij een sociaalwetenschappelijk systeem als GBSO. Daarnaast kan ieder individu meer belangen hebben dan er nu worden meegenomen in GBSO. Nu worden alleen de kandidaatvoorkeursbelangen en de demografisch bepaalde belangen meegenomen in het systeem.⁶⁹ Andere belangen worden niet direct meegenomen. Van tactisch belang, stemmen voor het algemeen belang of stemmen voor belangen van andere demografische groepen dan waar het stemmende individu deel van uitmaakt, is bijvoorbeeld geen sprake. Nou zal een epistocraat hier mogelijk tegen inbrengen dat tactisch stemmen niet meer nodig is in een samenleving met het systeem van GBSO, omdat iedereen al eerlijk en goed gerepresenteerd is. Ik denk echter dat het maar de vraag is hoe eerlijk iedereen gerepresenteerd wordt met dit systeem. In de volgende alinea zal ik pogen hier een bewijs voor te leveren.

⁶⁴ Voor verdere informatie over het ‘best judge’-principe in het actuele debat, zie: Udit Bhatia, “Rethinking the Epistemic Case against Epistocracy,” *Critical Review of International Social and Political Philosophy*, 16 juli 2018, 1–26, <https://doi.org/10.1080/13698230.2018.1497246>, 10.

⁶⁵ Ibid., 1.

⁶⁶ Brennan, *Against Democracy*, 222.

⁶⁷ Ibid., 221.

⁶⁸ Julian Reiss, “Expertise, Agreement, and the Nature of Social Scientific Facts or: Against Epistocracy,” *Social Epistemology* 33, nr. 2 (4 maart 2019): 183–92, <https://doi.org/10.1080/02691728.2019.1577513>, 1.

⁶⁹ Brennan, *Against Democracy*, 222.

Mogelijk leidt GBSO niet tot een eerlijke en kloppende representatie van het kiezersvolk. Als er goed geïnformeerde mensen uit een bepaalde demografische groep zijn, dan worden alle stemmen van die demografische groep gelijkgetrokken naar die goed geïnformeerde stemmers. Dit kan als onrechtvaardig worden beschouwd, want het kan zo zijn dat de best geïnformeerde stemmers hun stem helemaal niet baseren op hun kennis, maar op andere factoren zoals een beïnvloede persoonsvoorkeur. Brennan noemt een voorbeeld hiervan: “One objection to my position is that voters tend to vote for character, not for policies.”⁷⁰ Hij vervolgt: “To a significant degree, voting for character is voting for the wrong reasons.”⁷¹ Op deze manier kunnen alle stemmen van een demografische groep onterecht naar één kant worden getrokken. Het bestaan van andere factoren die kunnen worden meegewogen in een stem is dus niet alleen problematisch om de eerder genoemde redenen. Het is ook problematisch omdat hierdoor andere factoren mogelijk te zwaar mee kunnen gaan wegen in een verkiezing en de bijbehorende uitslag. Dit kan weer schadelijk zijn voor de individuele identiteit van burgers los van hun demografische achtergrond, omdat in dit systeem alleen de identiteit van de best geïnformeerde inwoners, mogelijk op basis van andere gewogen factoren dan hun demografische achtergrond, worden meegenomen in het berekenen van de uitslag. De best geïnformeerde stemmers worden sterker gerepresenteerd in de uitslag dan de minder geïnformeerde kiezers, zonder dat het zeker is of dit op een rechtvaardige wijze is voortgekomen uit de stemkeuze van de best geïnformeerde kiezers. Deze, mogelijk onrechtvaardige, representatie kan de individuele identiteit van burgers ondermijnen, omdat een groot deel van deze burgers zich niet politiek kan identificeren met de uitslag van de verkiezingen.

4. Nationale en historische identiteit

Het ontnemen van stemrecht binnen de epistocratie van Brennan kan de nationale en historische identiteit van een volk als geheel schaden en daarmee ook de afzonderlijke individuele identiteit van de leden van dit volk. De basis van dit standpunt zal worden ontleend aan het werk van Mulligan.⁷² Hij vindt het een onaannemelijk idee om het stemrecht te ontnemen waar men vroeger zo hard voor gevochten heeft:

⁷⁰ Jason Brennan, *The Ethics of Voting* (Princeton en Oxford: Princeton University Press, ²2012, ¹2011), 84.

⁷¹ *Ibid.*, 84.

⁷² Mulligan, *Plural Voting for the Twenty-First Century*, 286-306.

I have a certain optimism, which is a bit out-of-fashion I suppose, about the inexorable march of progress – and eliminating a right which so many people have fought so hard for, and which has seemed like such a moral victory each time it is gained, seems epistemologically and morally implausible to me.⁷³

Stemrecht is met de jaren onderdeel van de nationale en historische identiteit van de westerse democratie geworden. De individuele identiteit van burgers is direct verbonden met de nationaalhistorische identiteit van een land, omdat de inwoners hun individuele identiteit in het dagelijks leven alleen kunnen uiten volgens de nationaalhistorisch bepaalde normen, waarden én wet- en regelgeving van dat land. Als een deel van die uitingsvormen zoals via wet- en regelgeving wegvalt, door bijvoorbeeld het ontnemen van stemrecht, kan dat naast de nationaalhistorische ook de individuele identiteit aantasten bij burgers. Er valt dan namelijk ook een onderdeel van de uitingsmogelijkheden voor de individuele identiteit van burgers weg.

De invoering van algemeen kiesrecht is een voorbeeld van politieke en sociale progressie in een samenleving. Claudio López-Guerra stelt het volgende: “Given the shameful history of electoral exclusions in representative systems, it is understandable that the franchise has come to be widely regarded as a fundamental right.”⁷⁴ Stemrecht is dus mede door de politieke geschiedenis, een fundamenteel recht geworden van burgers in een samenleving. Binnen de epistocratie van Brennan is er geen sprake meer van algemeen kiesrecht.⁷⁵ Invoering van deze epistocratie zou dus een stap terug in de tijd zijn en daarmee doen we de vooruitgangen in de geschiedenis geen eer aan. David M. Estlund geeft in zijn boek een voorbeeld van zo’n historische vooruitgang, waarbij onrechtvaardigheid door veel mensen werd afgewezen:

The demographic objection is also among the best reasons for repudiating literacy tests of the kind that were once employed in the American South, and band by the Voting Rights Act of 1965. Many people apparently objected to such tests on less epistemic grounds, especially grounds of procedural fairness, but the epistemic objection is also available and powerful: indirectly disenfranchising poor southern blacks by formally disenfranchising citizens who failed certain literacy tests could reasonably be held to deprive the process of an epistemically important perspective on a leading form of injustice.⁷⁶

⁷³ Ibid., 301-302.

⁷⁴ Claudio López-Guerra, *Democracy and Disenfranchisement: The Morality of Electoral Exclusions* (New York: Oxford University Press, 2014), 1.

⁷⁵ Brennan, *The Right to a Competent Electorate*, 700.

⁷⁶ David M. Estlund, *Democratic Authority: A Philosophical Framework* (Princeton en Oxford: Princeton University Press, 2008), 215.

Estlund laat hiermee een voorbeeld zien van hoe het ontnemen van stemrecht vroeger is afgewezen. Het zou tegenintuïtief zijn om het ontnemen van stemrecht door te voeren in een samenleving, terwijl het vroeger zo nadrukkelijk is afgewezen om identiteit-gerelateerde redenen. De stappen die zijn gezet waardoor iedereen het recht op een eigen individuele identiteit kreeg, waaronder het invoeren van algemeen kiesrecht, zouden teniet worden gedaan door het invoeren van het ontnemen van stemrecht. Dit zou de individuele identiteit en het recht erop van inwoners kunnen aantasten.

Stel dat de democratie wegvalt en dat burgers zich moeten onderwerpen aan de epistocratie, waarin stemrecht van sommige inwoners wordt ontnomen. De kans is dan aanwezig dat mensen zich gaan verzetten tegen deze grote verandering en in opstand komen. Er moet dan worden voorkomen dat de chaos van opstand de samenleving doet vervallen in een 'state of nature':

Individuals in Locke's state of nature are in "a state of perfect freedom to order their actions and dispose of their possessions and persons as they think fit, within the bounds of the law of nature, without asking leave or dependency upon the will of any other man" (sect. 4).¹ The bounds of the law of nature require that "no one ought to harm another in his life, health, liberty, or possessions" (sect. 6). Some persons transgress these bounds, "invading others' rights and . . . doing hurt to one another," and in response people may defend themselves or others against such invaders of rights (chap. 3). The injured party and his agents may recover from the offender "so much as may make satisfaction for the harm he has suffered" (sect. 10); "everyone has a right to punish the transgressors of that law to such a degree as may hinder its violation" (sect. 7); [...]⁷⁷

In de 'state of nature' wordt dus het uitdelen van straffen bij de leden van de samenleving zelf gelegd. Een land verliest haar algehele nationaalhistorische en politieke identiteit (en daarmee verliezen de inwoners van dat land hun individuele politieke identiteit) als zij vervalt in een 'state of nature'⁷⁸. Nou dient dit voorbeeld niet als illustratie van wat er in de praktijk zal gebeuren als een epistocratie met het ontnemen van stemrecht wordt ingevoerd, zelfs verre van. Wel is het soms van belang om terug te kijken naar de samenlevingen in het (fictieve) verleden, om die te vergelijken met de huidige samenlevingen. Het is belangrijk niet te vervallen in extremen. We kunnen veel chaos voorkomen wanneer we bewust de mogelijkheid van deze extremen, zoals 'state of nature'⁷⁹, in ons achterhoofd houden. Extremen kunnen hierdoor

⁷⁷ Robert Nozick, *Anarchy, State, and Utopia* (New York: Basic Books, ³1984, ¹1974), 10.

⁷⁸ Ibid., 10

⁷⁹ Ibid., 10.

worden voorkomen en de ruimte voor individuele politieke identiteit blijft zo behouden. Het belang van een uitgebreide staat wordt door Robert Nozick later in zijn werk nog eens uitgelegd:

Another view which might lead to support for a more extensive state holds that people have a right to a say in the decisions that importantly affect their lives.²² (It would then be argued that a more extensive government is needed to realize this right and is one of the institutional forms through which this right is to be exercised.)⁸⁰

Een uitgebreide overheid functioneert dus als een institutionele vorm die de beslissingsrechten van mensen uitoefent, zoals bijvoorbeeld stemrecht. Als er geen sprake is van een uitgebreide overheid maar van een ‘state of nature’⁸¹, dan verliest een samenleving onder andere het stemrecht voor individuele burgers. De overheid is een belangrijk onderdeel van de nationaalhistorisch ontwikkelde politieke identiteit van een samenleving. Als de overheid wegvalt, valt daarmee een stukje van de nationaalhistorische politieke identiteit van een samenleving weg, waardoor de individuen die onderdeel uitmaken van die samenleving een stukje van hun eigen individuele nationaalhistorische politieke identiteit verliezen.

5. Tegen het identiteitsprobleem

Tot zover lijkt het identiteitsprobleem nog te weinig onderdeel uit te maken van het debat rondom epistocratie ten opzichte van de democratie. Tot nu toe heb ik laten zien dat het ontnemen van stemrecht van inwoners op verschillende vlakken problematisch kan zijn voor de individuele identiteit van deze inwoners. Toch ben ik mij ervan bewust dat het identiteitsprobleem niet onverwerpelijk is. Wel zal ik in het belang van dit essay claimen dat het in ieder geval een grotere rol zou moeten spelen in het debat rondom epistocratie. In deze sectie zal een mogelijk tegenargument van Brennan tegen mijn kritiek op zijn epistocratie met het ontnemen van stemrecht, worden besproken en weerlegd.

Brennan zou in zijn weerlegging van mijn centrale argument mogelijk kunnen toegeven dat de individuele identiteit van burgers geschaad wordt in zijn epistocratie, om vervolgens te beweren dat we daar overheen moeten stappen. Hij zou kunnen stellen dat ik teveel symbolische betekenis aan stemrecht geef, door te stellen dat stemrecht een essentieel onderdeel is van de individuele identiteit:

⁸⁰ Ibid., 268.

⁸¹ Ibid., 10.

Most people attach symbolic meaning to the rights to vote and run for office. Yet there is no moral requirement to accept, uncritically, the meaning people attach to these rights. Instead, we may be morally required to revise the semiotics we assign to voting rights.⁸²

Later vervolgt hij: “Suppose for the sake of the argument that epistocracy would produce more just outcomes than would democracy. That would give us compelling grounds for revising the meaning we attach to voting rights.”⁸³ Brennan veronderstelt dus dat de betekenis die we geven, in dit geval aan stemrecht, niet doorslaggevend moet zijn in onze keuze voor een samenlevingsvorm: “In my view, the choice between democracy and epistocracy is not about semiotics. Whichever system works better—producing more just outcomes as well as better protecting civil and economic rights—is better.”⁸⁴ Brennan verlegt hier de nadruk van semiotiek naar de uitkomsten van de verschillende samenlevingsvormen.

Nog weer later in het werk, start Brennan de zoektocht naar vervangers voor de democratie:

Perhaps democracy is valuable the way a hammer is valuable. It’s nothing more than a usefool tool. As we have seen over the past few chapters, though, it’s a flawed tool. We should ask if there is an even better hammer.⁸⁵

Brennan ziet de democratie met universeel stemrecht hier als een soort gebruiksvoorwerp, dat vervangen kan worden. Hij geeft een suggestie voor verandering. Stemrecht kan op dit moment ook een middel zijn in de ogen van Brennan en mogelijk is er volgens hem een betere versie van dit middel. Brennan legt hier wederom uit dat de argumenten voor een bepaalde symboliek achter democratie met universeel kiesrecht, niet standhouden.⁸⁶ Dit draagt weer bij aan zijn mogelijke tegenargument over de symbolische betekenis die ik aan stemrecht toeschrijf.

Brennan zou mogelijk op zijn argument voortborduren door te stellen dat stemrecht hetzelfde zou moeten worden behandeld als medische vergunningen: “To see why, note that most Rawlsians believe people should be prohibited from practicing medicine without a government license. But we can imagine a culture or society that attaches the same semiotics to the right to vote.”⁸⁷ Brennan zou dus kunnen stellen dat alleen politiek competente mensen

⁸² Brennan, *Against Democracy*, 130.

⁸³ *Ibid.*, 131.

⁸⁴ *Ibid.*, 131.

⁸⁵ *Ibid.*, 204.

⁸⁶ *Ibid.*, 204.

⁸⁷ *Ibid.*, 130.

mogen stemmen, net zo goed als dat alleen medisch competente mensen een medische vergunning mogen bezitten.

Op dit punt wil ik het mogelijke tegenargument van Brennan weerleggen. Ik zal proberen aan te tonen dat stemrecht anders is dan een medische vergunning. Stemrecht is een essentieel onderdeel van de individuele identiteit van inwoners en moet dat blijven. Maar wat maakt het onderscheid tussen de twee? Onder andere het volgende: Stemrecht is nu al een lange tijd onderdeel van de samenleving en maakt deel uit van de politieke geschiedenis van de samenleving. In sectie 4 is dit uitgebreid besproken. Natuurlijk zijn er ook andere voorbeelden van dingen die al langere tijd onderdeel uitmaken van de (politieke) geschiedenis van een samenleving. En natuurlijk is een deel van die voorbeelden inmiddels ook verbannen uit de samenleving. Zo geeft Brennan het voorbeeld van een cultuur waarin mensen de doden respecteren door ze op te eten, waar ze vervolgens ziek van kunnen worden.⁸⁸ Toch onderscheidt stemrecht zich hiervan. Het eten van dode mensen als onderdeel van een cultuur, leidt tot objectief meetbare gevolgen, namelijk ziektestatistieken. Met het ontnemen van deze traditie, ontnem je een stukje identiteit van het volk, maar vanwege objectief meetbare redenen. Een kiezersvolk kan door slecht te stemmen ook negatieve gevolgen teweeg brengen, maar er is nog geen concrete manier om deze gevolgen objectief te meten. Suggesties zoals GBSO schieten hierin tekort en zeker met betrekking tot identiteit. Daarnaast is het dus nu al een langere tijd zo dat er sprake is van universeel kiesrecht in de samenleving, waarbij (bijna) iedereen mag stemmen vanaf een kiesgerechtigde leeftijd. Maar een samenleving waarin iedereen een medische vergunning heeft, is er nog nooit geweest. Bij een epistocratie met het ontnemen van stemrecht ontnem je mensen iets wat iedereen al had. Bij medische vergunningen is dit anders. Die kan je niet van alle burgers uit een samenleving ontnemen, omdat niet iedereen daarvoor is opgeleid en dus niet iedereen zo'n vergunning al bezit. Ik zal het onderscheid proberen te illustreren aan de hand van een citaat uit het werk van Niko Kolodny:

In any event, the meagerness of the kind of absolute influence over political decisions that even positive democratic procedures give any one of us may lead us to conclude that influence matters only as a symbol. More ambitiously, one might claim that to deny anyone absolute influence is to express a negative judgment about him or her.⁸⁹

⁸⁸ Ibid., 130.

⁸⁹ Niko Kolodny, *Rule Over None I*, 218.

Het ontkennen van absolute invloed van iemand, kan dus met betrekking tot mijn essay bijvoorbeeld het ontnemen van stemrecht van een burger zijn. Volgens Kolodny kan dit ontkennen van absolute invloed van iemand, negatieve oordelen over de burger in kwestie teweegbrengen.⁹⁰ Deze negatieve oordelen kunnen schadelijk zijn voor de identiteit van de persoon, omdat deze identiteit niet wordt erkend. Het ontkennen van absolute invloed van iemand lijkt op het eerste gezicht hetzelfde te gelden voor medische vergunningen. Het niet toekennen van een medische vergunning aan een individu op grond van zijn of haar competentie, lijkt om dezelfde redenen als die voor stemrecht, ook schadelijk te kunnen zijn voor de identiteit van dat individu. Dit is echter niet het geval, omdat medische vergunningen nooit voor langere tijd *universeel* in het bezit zijn geweest van de burgers in een samenleving, in tegenstelling tot stemrecht. Bij het niet toekennen van medische vergunningen aan een burger, ontnem je deze burger niet iets wat deze burger al had en maak je dus ook geen negatief oordeel over deze burger dat weer zijn of haar individuele identiteit kan schaden. Politiek en historisch gezien heeft Brennan het onderscheid tussen medische vergunningen en stemrecht te snel aan de kant geschoven.

Natuurlijk worden er in de praktijk ook regelmatig medische vergunningen van mensen ontnomen, bijvoorbeeld op basis van wangedrag. Je zou je dus kunnen afvragen of we dit niet met hetzelfde gemak zouden kunnen doen met stemrecht. Er is echter nog een verschil aan te voeren in deze situatie. Bij het ontnemen van een medische vergunning van een persoon, heeft de persoon in kwestie echt iets fout gedaan. De persoon kon van tevoren weten dat zijn of haar gedrag kon leiden tot het ontnemen van zijn of haar medische vergunning. Bij een kiezersvolk weten de individuele stemmers vaak niet dat ze niet goed stemmen. En als deze individuen slecht stemmen, dan is dit veel minder duidelijk objectief meetbaar dan een medische fout. Voor het objectief meten van het goed of slecht zijn van een stem, is nog geen duidelijk genoeg systeem ontwikkeld dat niet de individuele identiteit van mensen ondermijnt. Brennans voorstel bijvoorbeeld, GBSO, ondermijnt deze identiteit wel zoals we in sectie 3 hebben gezien.

De mogelijke kritiek van Brennan op het symbolische aspect van stemrecht als essentieel onderdeel van de individuele identiteit, kan op twee manieren worden weerlegd. Eerst wil ik teruggrijpen op een onderdeel van het eerder genoemde citaat van Kolodny: “[...] that influence matters only as a symbol.”⁹¹ Dit laat zien dat het ontnemen van stemrecht juist veel impact kan hebben op identiteit als we het symbolisch bekijken. En eerder citeerde ik het volgende uit het werk van Brennan: “Yet there is no moral requirement to accept, uncritically,

⁹⁰ Ibid., 218.

⁹¹ Ibid., 218.

the meaning people attach to these rights. Instead, we may be morally required to revise the semantics we assign to voting rights.”⁹² De impact van het ontnemen van stemrecht op identiteit laat zien dat het juist wel moreel vereist is om de betekenis die mensen aan stemrecht geven, te accepteren. Ook zegt hij in dit citaat dat we mogelijk de symbolische betekenis die we aan stemrecht geven, moeten herzien.⁹³ Maar we hebben een goede reden om dit niet te doen of dit op zijn minst te heroverwegen, namelijk identiteit.

6. Conclusie

In dit essay werd de volgende centrale vraagstelling onderzocht: In hoeverre ondermijnt de epistocratie de individuele identiteit van inwoners door hun stemrecht af te nemen? Uit sectie 1 blijkt dat het ontnemen van stemrecht bijdraagt aan de instandhouding van ongelijkheid tussen groepen in de maatschappij. Dit zorgt ervoor dat de individuen binnen bepaalde minderheidsgroepen geen ruimte hebben om hun individuele identiteit te kunnen uiten en ontwikkelen. Sectie 2 toont aan dat Brennan zijn weerlegging van de eerste versie van DO mogelijk moet heroverwegen, omdat hij het identiteitsprobleem niet genoeg in overweging heeft genomen in zijn weerlegging. Uit sectie 3 komt naar voren dat het meenemen van demografische factoren in de inschatting van wat een geïnformeerd kiezersvolk zou willen, problematisch is voor de individuele identiteit van inwoners. Sectie 4 laat zien dat stemrecht een essentieel onderdeel is geworden van de nationaalhistorische en daarmee de individuele identiteit van inwoners. Het afnemen van stemrecht zou deze identiteiten schaden. In sectie 5 zien we dat de analogie tussen medische vergunningen en stemrecht niet standhoudt. Ook zien we dat we een goede reden hebben om de symbolische betekenis die we aan stemrecht geven te behouden, namelijk identiteit. Naar aanleiding van de genoemde deelconclusies, kan het volgende standpunt aangenomen worden: De epistocratie van Brennan is problematisch voor de individuele identiteit van inwoners, omdat het ontnemen van stemrecht de individuele identiteit van deze inwoners ondermijnt. Stemrecht is namelijk een essentieel onderdeel van de individuele identiteit van mensen. Met dit essay heb ik gepoogd een alternatieve blik te werpen op de epistocratie zoals Brennan die voor ogen heeft. Ik heb geprobeerd aan te tonen dat Brennan onvoldoende rekening heeft gehouden met het identiteitsprobleem dat kan ontstaan als gevolg van zijn claims. Hiermee hoop ik een bijdrage te leveren aan het bredere debat rondom epistocratie, dan wel alternatieve samenlevingsvormen. Een alternatief voor de epistocratie en

⁹² Brennan, *Against Democracy*, 130.

⁹³ *Ibid.*, 130.

de democratie zou ‘the Lottocratic Alternative’⁹⁴ kunnen zijn. Mogelijk is een samenlevingsvorm die gebruik maakt van dit systeem minder problematisch voor de individuele identiteit. Hiernaar zal verder onderzoek moeten worden gedaan. De toekomst zal moeten uitwijzen of het ooit mogelijk is om een volledig te rechtvaardigen samenlevingsvorm in de praktijk te brengen. Het is de vraag of het streven hiernaar zal resulteren in een succes of een dystopie. Voor nu is het belangrijk om ons te focussen op de details van de samenlevingsvormen die er liggen, om te kijken hoever we kunnen komen.

⁹⁴ Alexander A. Guerrero, “Against Elections: The Lottocratic Alternative,” *Philosophy & Public Affairs* 42, nr. 2 (2014): 135–78, <https://doi.org/10.1111/papa.12029>, 135.

Bibliografie

- Achen, Christopher H. en Larry M. Bartels. *Democracy for Realists: Why Elections Do Not Produce Responsive Government*. Princeton en Woodstock: Princeton University Press, 2016.
- Bhatia, Udit. "Rethinking the Epistemic Case against Epistocracy". *Critical Review of International Social and Political Philosophy*, 16 juli 2018, 1–26. <https://doi.org/10.1080/13698230.2018.1497246>.
- Brennan, Jason. *Against Democracy*. Vijfde druk. Princeton en Oxford: Princeton University Press, 2017. (Eerste druk 2016)
- . "Does the Demographic Objection to Epistocracy Succeed?". *Res Publica* 24, nr. 1 (februari 2018): 53–71. <https://doi.org/10.1007/s11158-017-9385-y>.
- . "POLITICAL LIBERTY: WHO NEEDS IT?". *Social Philosophy and Policy* 29, nr. 1 (januari 2012): 1–27. <https://doi.org/10.1017/S0265052511000045>.
- . "Polluting The Polls: When Citizens Should Not Vote". *Australasian Journal of Philosophy* 87, nr. 4 (december 2009): 535–49. <https://doi.org/10.1080/00048400802587309>.
- . *The Ethics of Voting*. Tweede druk. Princeton en Oxford: Princeton University Press, 2012. (Eerste druk 2011)
- . "THE RIGHT TO A COMPETENT ELECTORATE: The Right to a Competent Electorate". *The Philosophical Quarterly* 61, nr. 245 (oktober 2011): 700–724. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9213.2011.699.x>.
- Chen, Stephanie Y., en Oleg Urminsky. "The Role of Causal Beliefs in Political Identity and Voting". *Cognition* 188 (juli 2019): 27–38. <https://doi.org/10.1016/j.cognition.2019.01.003>.
- Estlund, David M. *Democratic Authority: A Philosophical Framework*. Princeton en Oxford: Princeton University Press, 2008.
- Fiorina, Morris P. "Identities for Realists". *Critical Review* 30, nr. 1–2 (3 april 2018): 49–56. <https://doi.org/10.1080/08913811.2018.1448513>.
- Guerrero, Alexander A. "Against Elections: The Lottocratic Alternative". *Philosophy & Public Affairs* 42, nr. 2 (2014): 135–78. <https://doi.org/10.1111/papa.12029>.
- Kolodny, Niko. "Rule Over None I: What Justifies Democracy?". *Philosophy & Public Affairs* 42, nr. 3 (2014): 195–229. <https://doi.org/10.1111/papa.12035>.
- . "Rule Over None II: Social Equality and the Justification of Democracy". *Philosophy & Public Affairs* 42, nr. 4 (2014): 287–336. <https://doi.org/10.1111/papa.12037>.
- López-Guerra, Claudio. *Democracy and Disenfranchisement: The Morality of Electoral Exclusions*. New York: Oxford University Press, 2014.
- Mulligan, Thomas. "Plural Voting for the Twenty-First Century". *The Philosophical Quarterly* 68, nr. 271 (1 april 2018): 286–306. <https://doi.org/10.1093/pq/pqx046>.
- Nozick, Robert. *Anarchy, State, and Utopia*. Derde druk. New York: Basic Books, 1984. (Eerste druk 1974)
- Reiss, Julian. "Expertise, Agreement, and the Nature of Social Scientific Facts or: Against Epistocracy". *Social Epistemology* 33, nr. 2 (4 maart 2019): 183–92. <https://doi.org/10.1080/02691728.2019.1577513>.
- Umbers, Lachlan Montgomery. "Democratic Legitimacy and the Competence Objection". *Res Publica* 25, nr. 2 (mei 2019): 283–93. <https://doi.org/10.1007/s11158-018-9395-4>.